

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ISSN 2524-0609

Серія

ПЕДАГОГІКА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Збірник наукових праць

Випуск 2(51)

Ужгород – 2022

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 2 (51) ' 2022

– науково-практичний журнал у галузі педагогіки, в якому висвітлюються актуальні питання методології та історії педагогіки, теорії і практики навчання, теорії і практики виховання, теорії і методики професійної освіти, соціальної педагогіки, соціальної роботи, сучасних педагогічних технологій та інших галузей педагогічної науки.

Редакційна колегія

Головний редактор: Бартош Олена – кандидат педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Заступник головного редактора: Козубовська Ірина – доктор педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Члени редколегії:

Воротникова Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент, Київський університет імені Бориса Грінченка (Україна)

Голоніч Ян – доктор філософії у галузі соціальної роботи, Університет Коменського в Братиславі (Словаччина)

Данко Дана – кандидат педагогічних наук, доцент, Ужгородський національний університет (Україна)

Канюк Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент, Ужгородський національний університет (Україна)

Кузьма Ірина – кандидат педагогічних наук, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (Україна)

Микитенко Наталія – доктор педагогічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка (Україна)

Олексюк Наталія – доктор педагогічних наук, професор, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (Україна)

Опачко Магдаліна – доктор педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Оросова Рената – доктор філософії у галузі педагогіки, Кошицький університет імені Павла Йозефа Шафарика (Словаччина)

Повідайчик Оксана – доктор педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Попович Анна – кандидат соціологічних наук, доцент, Ужгородський національний університет (Україна)

Розлуцька Галина – доктор педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Сміла Йоанна – доктор філософії у галузі педагогіки, доцент, Університет імені Яна Кочановського в м.Кельце (Польща)

Сокол Мар'яна – доктор педагогічних наук, професор, Тернопільський національний медичний університет імені І.Я.Горбачевського (Україна)

Станчак Ярослав – доктор філософії у галузі соціальної роботи, доцент, Університет Коменського в Братиславі (Словаччина)

Станчіене Далія Марія – доктор гуманітарних наук, професор, Клайпедський університет (Литва)

Ткаченко Павло – кандидат педагогічних наук, доцент, Житомирський національний агроєкологічний університет (Україна)

Товканець Ганна – доктор педагогічних наук, професор, Мукачівський державний університет (Україна)

Товканець Оксана – доктор педагогічних наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Шандор Федір – доктор філософських наук, професор, Ужгородський національний університет (Україна)

Шемпрух Йоланта – доктор педагогічних наук, професор, Жешувський Університет (Польща)

Шищенко Інна – кандидат педагогічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (Україна)

Рецензенти:

Леврінц Маріанна – доктор педагогічних наук, доцент

Мешко Галина – доктор педагогічних наук, професор

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 7972 від 9 жовтня 2003 р.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготівників, і розповсюджувачів видавничої продукції Серія 3м №32 від 31 травня 2006 р.

Засновник і видавець:

Ужгородський національний університет, Україна, 88000, м.Ужгород, пл.Народна, 3. Видавництво: вул. Капітульна, 18; e-mail: goverla-print@uzhnu.edu.ua

Адреса редакції:

88017, м.Ужгород, вул.Університетська, 14, факультет суспільних наук, кім.218 e-mail: olena.bartosh@uzhnu.edu.ua Сайт: <http://www.visnyk-ped.uzhnu.edu.ua>

Збірник наукових праць видається з березня 1998 р., виходить двічі на рік.

На підставі Наказу Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020 р. (додаток 4) збірник включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки; 012 – Дошкільна освіта; 013 – Початкова освіта; 014 – Середня освіта (за предметними спеціальностями); 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями); 016 – Спеціальна освіта; 231 – Соціальна робота).

Збірник представлено у наукометричних базах даних, репозитаріях та пошукових системах: Google Scholar (США); Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського (Україна); INDEX Copernicus – ICV 2021: 99.03 (Польща)

Рекомендовано до друку Вченою Радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 9 від 25 жовтня 2022 року

УДК 371; 378; 364

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2022. Випуск 2 (51). 197 с.

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE UNIVERSITY
«UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»

SCIENTIFIC BULLETIN OF
UZHHOROD UNIVERSITY

ISSN 2524-0609

Series

PEDAGOGY

SOCIAL WORK

Collection of Scientific Works

Issue 2 (51)

Uzhhorod – 2022

Scientific Bulletin of Uzhhorod University.

Series: «Pedagogy. Social Work». Issue 2 (51) '2022

– is a scientific-practical journal in the field of pedagogy. Its main thematic areas are the current issues of: methodology and history of pedagogy, theory and practice of teaching, theory and practice of education, theory and methodology of professional education, social pedagogy, social work, modern pedagogical technologies and other areas of pedagogical science.

Editorial Board

Editor-in-Chief: Bartosh Olena – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Deputy of Editor-in-Chief: Kozubovska Iryna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Members of the Editorial Board:

Vorotnykova Iryna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine)

Holonič Ján – Doctor of Philosophy in Social Work, Comenius University in Bratislava (Slovakia)

Danko Dana – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Kanyuk Oleksandra – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Kuzma Iryna – Candidate of Pedagogical Sciences, Ternopil Regional Municipal Institute of Postgraduate Pedagogical Education; Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University (Ukraine)

Mykytenko Natalia – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ivan Franko National University of Lviv (Ukraine)

Oleksiuk Natalia – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University (Ukraine)

Opachko Mahdalyna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Orosová Renáta – Doctor of Philosophy in Pedagogy, Pavol Jozef Šafárik University in Kosice (Slovakia)

Povidaichyk Oksana – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Popovych Anna – Candidate of Sociological Sciences, Associate Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Rozlutska Halyna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Smyla Joanna – Doctor of Philosophy in Pedagogy, Associate Professor, Jan Kochanowski University in Kielce (Poland)

Sokol Mariana – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, I.Ya. Horbachevsky Ternopil National Medical University (Ukraine)

Stančiak Jaroslav – Doctor of Philosophy in Social Work, Associate Professor, Comenius University in Bratislava (Slovakia)

Stanciene Dalia Marija – Doctor of Humanities, Professor, Klaipeda University (Lithuania)

Tkachenko Pavlo – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Zhytomyr National Agro-Ecological University (Ukraine)

Tovkanets Hanna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Mukachevo State University (Ukraine)

Tovkanets Oksana – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Shandor Fedir – Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Uzhhorod National University (Ukraine)

Szempruch Jolanta – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, University of Rzeszów (Poland)

Shyshenko Inna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, A.S.Makarenko Sumy State Pedagogical University (Ukraine)

Reviewers:

Lőrincz Marianna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Meshko Halyna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Certificate of the print media state registration
Series KV № 7972 dated by October 9, 2003

Certificate of state registration of publishers,
manufacturers, and distributors of publishing
products Series 3m №32 dated by 31 May 2006

Founder and publisher:

Uzhhorod National University, Ukraine,
88000, Uzhhorod, Narodna square, 3.
Publishing House Goverla: Kapitulna str., 18;
e-mail: goverla-print@uzhnu.edu.ua

Editorial address:

88017, Uzhhorod, Universitetska str., 14,
Faculty of Social Sciences, room 218, e-mail:
olena.bartosh@uzhnu.edu.ua

Website: <http://www.visnyk-ped.uzhnu.edu.ua>

The journal is being published twice a year
since March 1998.

Based on the Order of the Ministry of Education
and Science of Ukraine № 886 of 02.07.2020
(Annex 4) the collection is included in the
List of scientific professional publications of
Ukraine category «B» in the field of pedagogical
sciences (011 – Educational, pedagogical
sciences; 012 – Preschool education; 013 –
Primary education, 014 – Secondary education
(by subject specialties), 015 – Professional
education (by specializations), 016 – Special
education, 231 – Social work).

The journal is registered in scientometric
databases, repositories and search engines:
Google Scholar (the USA); National Library
of Ukraine named after Vernadsky (Ukraine);
INDEX Copernicus – ICV 2021: 99.03
(Poland)

Recommended for publication by the
Scientific Council of Uzhhorod National
University,
record № 9 from October 25, 2022

UDC 371; 378; 364
Scientific Bulletin of Uzhhorod University.
Series: Pedagogy. Social Work. 2022.
Issue 2 (51). 197 p.

ЗМІСТ

Адамович Ірина. ЗАВДАННЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ НАПРЯМІВ STEAM-ОСВІТИ	9
Бартош Олена. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ В ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.....	13
Бондарчук Наталія, Тулайдан Вікторія, Тимочко Олександр. ЗАСТОСУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ ПРИ РОЗРОБЦІ ПРОГРАМ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧОЮ ХОДЬБОЮ ДЛЯ ОСІБ ДРУГОГО ЗРІЛОГО ВІКУ	19
Бойко Світлана. СОЦІАЛЬНЕ СТАНОВЛЕННЯ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПСИХОФІЗИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	23
Бойчук Валентина. ДЕФІНІЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	28
Волошин Олена, Мусієнко Олена, Білас Павло. РОЛЬ ШКІЛЬНИХ ТА ПОЗАШКІЛЬНИХ ЧИННИКІВ У РОЗВИТКУ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (1918 – 1939 рр.).....	32
Гиндрюк Василь, Юрченко Наталія. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ ТА ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 181 ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ПРИКЛАДІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВИЛА КРАМЕРА	37
Дмитрів Юлія. СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ДОМАШНЬОЇ ОСВІТИ У США (1970-1990-ТІ РР.).....	42
Єпіхіна Марина. БАЗОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	46
Желанова Вікторія. МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ СУПРОВІД ІННОВАЦІЙНИХ АСПЕКТІВ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	50
Жиленко Руслан, Афанасьєв Дмитро. ЛОКАЛЬНИЙ ВИМІР ПОТРЕБ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: ПРИКЛАД УЖГОРОДСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	54
Канюк Олександра, Іваничко Інна. ДЕЯКІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ТЕРМІНУ «ТОЛЕРАНТНІСТЬ».....	58
Козубовська Ірина, Товт-Коршинська Маріанна. ГОТОВНІСТЬ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЇХ УСПІШНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	62
Кондрацька Галина, Федоришак Роман. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ.....	66
Леврінц Маріанна. ТРУДНОЩІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ПОТОЧНІ ТА РЕТРОСПЕКТИВНІ ПЕРЦЕПЦІЇ ВЧИТЕЛІВ.....	71
Леонтєва Інна. МЕТАФОРИЧНА ДІЛОВА ГРА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СФЕРИ КОРПОРАТИВНОЇ ОСВІТИ	77
Мельничук Вікторія, Черноморець Валентина. ЗАЛУЧЕННЯ ПІДЛІТКІВ ДО КОМЕРЦІЙНОГО СЕКСУ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА	83
Месарош Лівія. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ НАУК У ЕПОХУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	89
Орос Віктор, Петечук Юлія. САМОСТІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ.....	94
Петечук Аріадна. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	98
ЗАКАРПАТТЯ В 1919-1938 РОКАХ	
Повідайчик Оксана, Повідайчик Михайло, Карбованець Едуард. ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-СТИЛЬОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАТЕМАТИКІВ	104

Прожога Ірина, Радченко Марина, Вішталюк Валерія. ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	109
Пупена Вікторія. ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ І СТРУКТУРА ГУМАНІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	113
Розлуцька Галина, Невмержицька Олена, Назаров Володимир. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І СТУПЕНЯ ЗАСОБАМИ СЕРВІСІВ GOOGLE	117
Ростока Марина, Кушнір Вікторія. ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ	122
Рудченко Вікторія. ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ХІМІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	127
Синякова Віра. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПРИЙОМНИХ СІМЕЙ ПЕРЕМИЩЕНИХ НА ТЕРРИТОРІЮ ШВЕЙЦАРСЬКОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	131
Сікора Ярослава. АДАПТАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ	135
Сіра Лариса. КОМУНІКАТИВНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У КОМПЕТЕНТІСНО ОРІНТОВАНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ	140
Собченко Тетяна, Ткачова Наталія, Ткачов Артем. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	145
Сокол Мар'яна, Русин Галина, Фекета Ірина. ОСОБЛИВОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НДР СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	149
Стойка Олеся. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ В УГОРЩИНІ	153
Сущенко Лариса, Андрющенко Олена, Сущенко Павло. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ	157
Таяновський Владислав. СУТНІСТЬ І ГЕНЕЗА АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	163
Теличко Наталія, Моргун Ірина. ТЕСТУВАННЯ ЯК ОДИН З НАУКОВО ОБГРУНТОВАНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ МЕТОДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ВИМІРЮВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ.....	167
Теличко Тетяна. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	171
Товканець Ганна. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ СИТУАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	175
Товканець Оксана. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА	180
Трубачева Світлана, Замаскіна Поліна. ТЕХНОЛОГІЯ САМОСТІЙНОГО НАБУТТЯ ЗНАТЬ УЧНЯМИ В УМОВАХ	184
Файдюк Олена. УЧАСНИЦІ БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	188
Хоружа Людмила, Коваленко Сергій, Бовтрук Наталія. ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ (НОСТРИФІКАЦІЯ) В УКРАЇНІ.....	192

CONTENTS

Adamovych Iryna. THE TASK OF EFFECTIVE DEVELOPMENT OF STEAM EDUCATION	9
Bartosh Olena. GLOBAL CHALLENGES IN THE LIFE SITUATIONS OF UKRAINIAN YOUTH	13
Bondarchuk Nataliia, Tulaydan Viktoriia, Tymochko Oleksandr. APPLICATION OF A DIFFERENTIATED APPROACH IN THE ELABORATION OF WELLNESS WALKING PROGRAMS FOR PEOPLE OF THE SECOND MATURE AGE	19
Boiko Svitlana. SOCIAL FORMATION OF A CHILD OF PRESCHOOL AGE WITH PSYCHOPHYSICAL DISORDERS AS A SOCIAL PEDAGOGIC PROBLEM.....	23
Boichuk Valentyna. DEFINITION ANALYSIS OF THE PHENOMENON OF INTERCULTURAL COMMUNICATION.....	28
Voloshyn Olena, Musienko Olena, Bilas Pavlo. THE ROLE OF SCHOOL AND OUT-OF-SCHOOL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF HEALTH EDUCATION IN WESTERN UKRAINIAN LANDS (1918-1939).....	32
Hyndriuk Vasyl, Yurchenko Nataliia. COMPETENCE APPROACH TO TEACHING MATHEMATICS AND HIGHER MATHEMATICS FOR THE STUDENTS MAJORING IN 181 FOOD TECHNOLOGIES SPECIALITY ON THE EXAMPLE OF APPLICATION OF KRAMER'S RULE	37
Dmytriv Yuliia. SOCIAL-HISTORICAL AND PEDAGOGICAL PRECONDITIONS FOR THE FORMATION OF HOMESCHOOLING IN THE USA (1970-1990s)	42
Yepikhina Maryna. BASIC TRENDS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN THE CONTEXT OF MODERN CHALLENGES.....	46
Zhelanova Viktoriia. MULTIMEDIA SUPPORT OF THE INNOVATIVE ASPECTS OF MODERN HIGHER EDUCATION	50
Zhylenko Ruslan, Afanasiev Dmytro. LOCAL DIMENSION OF THE NEEDS OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS: THE EXAMPLE OF UZHGOROD TERRITORIAL COMMUNITY	54
Kanyuk Oleksandra, Ivanichko Inna. SCIENTIFIC APPROACHES TO THE UNDERSTANDING OF THE TERM «TOLERANCE».....	58
Kozubovska Iryna, Tovt-Korshynska Marianna. READINESS OF MASTERS OF MEDICINE FOR PROFESSIONAL PEDAGOGICAL COMMUNICATION AS AN IMPORTANT CONDITION FOR THEIR SUCCESSFUL PEDAGOGICAL ACTIVITIES IN HIGHER SCHOOL	62
Kondratska Halyna, Fedoryschak Roman. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF A MODERN PHYSICAL EDUCATION TEACHER: DIFFERENTIATED APPROACH IN TRAINING	66
Lórinicz Marianna. ENGLISH LANGUAGE TEACHING CHALLENGES: CURRENT AND RETROSPECTIVE PERCEPTIONS OF TEACHERS	71
Leontieva Inna. A METAPHORICAL BUSINESS GAME IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF CORPORATE EDUCATION SPECIALISTS.....	77
Melnychuk Victoria, Chernomorets Valentina. INVOLVING ADOLESCENTS IN COMMERCIAL SEX AS A SOCIAL PROBLEM.....	83
Mesarosh Livia. ASPECTS OF INTELLECTUAL COMPETENCE FORMING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF NATURAL SCIENCES IN THE ERA OF INFORMATION TECHNOLOGIES	89
Oros Viktor, Petechuk Yuliia. INDEPENDENT ACTIVITY OF SCHOOL STUDENTS WHEN LEARNING MATHEMATICS	94
Petechuk Ariadna. EXPERIENCE ON ORGANISATION OF PRE-SCHOOL EDUCATION IN THE POLYCULTURAL ENVIRONMENT OF TRANS-CARPATHIA IN 1919-1938.....	98
Povidaychuk Oksana, Povidachuk Mykhailo, Karbovanets Eduard. CONSIDERATION OF INDIVIDUAL-STYLE CHARACTERISTICS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF MATHEMATICIANS	104

Prozhoha Iryna, Radchenko Marina, Vishtalyuk Valery. EXPERIENCE OF TRAINING SOCIAL WORKERS IN THE CONDITIONS OF BLENDED LEARNING	109
Pupena Victoria. CONCEPT, CONTENT AND STRUCTURE OF HUMANITARIAN CULTURE OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS.....	113
Rozlutska Halyna, Nevmerzhytska Olena, Nazarov Volodymyr. FORMATION OF INFORMATION COMPETENCES OF PUPILS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS OF THE FIRST DEGREE BY MEANS OF GOOGLE SERVICES APPLYING	117
Rostoka Marina, Kushnir Viktoriia. EXHIBITION ACTIVITY IN CONTEXT INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF NATIONAL EDUCATION MODERNIZATION	122
Rudchenko Victoriia. VECTORS OF DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL SKILLS OF FUTURE CHEMISTRY TEACHERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING	127
Syniakova Vira. STUDY OF THE FUNCTIONING OF UKRAINIAN FOSTER FAMILIES DISPLACED TO THE SWISS CONFEDERATION DURING THE WAR IN UKRAINE	131
Sikora Yaroslava. ADAPTATION AS AN OBJECT OF SCIENTIFIC RESEARCH: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ANALYSIS	135
Sira Larysa. COMMUNICATIVE-ACTIVITY APPROACH IN COMPETENCE ORIENTED EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION	140
Sobchenko Tetyana, Tkachova Nataliya, Tkachov Artem. FORMATION OF INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF PEDAGOGICAL UNIVERSITIES.....	145
Sokol Mariana, Rusyn Halyna, Feketa Iryna. FEATURES OF ACADEMIC INTEGRITY OF SCIENTIFIC-RESEARCH WORK OF STUDENTS OF NATURAL SPECIALTIES	149
Stoika Olesia. DIGITALIZATION OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF TEACHERS IN HUNGARY	153
Sushchenko Larysa, Andryushchenko Olena, Sushchenko Pavlo. DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF SOCIETY: CHALLENGES AND PROSPECTS	157
Tajanovsky Vladyslav. THE ESSENCE AND GENESIS OF STUDENT ACADEMIC FREEDOM OF MODERN UNIVERSITY	163
Telychko Natalia, Morhun Iryna. TESTING AS ONE OF THE SCIENTIFICALLY BASED RESEARCH METHODS OF PEDAGOGICAL MEASUREMENT AND EVALUATION	167
Telychko Tetyana. PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECT	171
Tovkanets Hanna. APPLICATION OF THE SITUATION ANALYSIS METHOD IN A PRIMARY SCHOOL	175
Tovkanets Oksana. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PROVIDING HEALTH-PRESERVING ENVIRONMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS	180
Trubacheva Svitlana, Zamaskina Polina. TECHNOLOGY OF INDEPENDENT ACQUISITION OF KNOWLEDGE BY STUDENTS IN CONDITIONS OF DISTANCE EDUCATION	184
Faidiuk Olena. FEMALE COMBATANTS AS AN OBJECT OF SOCIAL WORK	188
Khoruzha Liudmyla, Kovalenko Serhii, Bovtruk Nataliia. RECOGNITION OF FOREIGN EDUCATIONAL DOCUMENTS (NOSTRIFICATION) IN UKRAINE	192

УДК 378.011.3-051
DOI: 10.24144/2524-0609.2022.51.50-53

Желанова Вікторія В'ячеславівна
доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук
Київський університет імені Бориса Грінченка, м.Київ, Україна
v.zhelanova@kubg.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0001-9467-1080>

МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ СУПРОВІД ІННОВАЦІЙНИХ АСПЕКТІВ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. Актуальність поданої статті зумовлена інноваційними вимірами сучасної вищої освіти, які набули особливої ваги в контексті сучасних викликів, що об'єктивно зумовили необхідність зміни формату освітнього процесу в вишах й потребують певного мультимедійного супроводу. Метою статті є висвітлення мультимедійного супроводу інноваційних аспектів вищої освіти. У дослідженні застосовано такі методи науково-педагогічного дослідження, як-от: аналіз наукової літератури з проблеми інноваційності вищої освіти та сутності й потенціалу мультимедійних технологій; аналіз освітньо-професійних програм; синтез, порівняння, систематизація наукових джерел; дефініційний аналіз базових понять дослідження. Представлено трактування базових феноменів дослідження, якими є «мультимедіа», «мультимедійні технології», «мультимедійні засоби», «мультимедійний супровід», «освітня інновація», «інноваційні виміри вищої освіти». Репрезентовано певні мультимедійні технології та засоби, що є більш доцільними у контексті певних інноваційних аспектів, що відповідають певним інноваційним вимірам вищої освіти, а саме: концептуально-інноваційному, змістовно-інноваційному, технологічно-інноваційному, комунікативно-інноваційному. Подальшого вивчення потребує аспект використання мультимедійних технологій та засобів в системі дистанційного навчання, яка за об'єктивних причин стала пріоритетною формою організації освітнього процесу в сучасних ЗВО.

Ключові слова: мультимедіа, мультимедійні технології, мультимедійні засоби, мультимедійний супровід, освітня інновація, інноваційні виміри вищої освіти.

Вступ. Інноваційність є суттєвою ознакою й вимогою розвитку базових інституцій сучасного суспільства, зокрема, вищої освіти. Ця об'єктивна обставина, з одного боку, детермінована вектором європеїзації сучасної вітчизняної освіти, впровадженням стратегії навчання впродовж життя, запитом суспільства та роботодавців на підготовку компетентної, конкурентноспроможної на ринку праці, готової до інновацій особистості, з іншого – зумовлена зростанням свідомого ставлення до здобуття якісної освіти як базової європейської цінності, пріоритетом людиноцентризованих ціннісних орієнтацій вищої освіти, потягом до забезпечення її привабливості, партнерськими вимірами стосунків суб'єктів освіти, а також діджиталізацією освітнього процесу в сучасних вишах.

Вагомою причиною інноваційної насиченості вищої освіти в Україні є зростаюча швидкоплинність, змінюваність сучасного суспільства. Відомий вітчизняний економіст А. Колот в своїх дослідженнях довів, що ті зміни, які ще у другій половині ХХ ст. відбувалися упродовж 15 – 20 років, нині стають реальністю за 4 – 5 років [5]. Тобто факт прискорення суспільного розвитку суттєво впливає на сучасну вищу освіту й актуалізує її інноваційні виміри.

Особливої важливості потяг до оновлення набув в умовах військового стану в Україні, коли країна була змушена мобільно змінювати формати існування всіх базових сфер суспільства. Вітчизняні заклади вищої освіти мали перейти на новий режим організації освітнього процесу, який реалізовувався переважно у дистанційній формі. Тобто інновації у вищій освіті отримали нові змістові й процесуальні виміри, які потребують певного технологічного оснащення. Отже окреслені позиції не залишають сумніву в актуальності проблеми обґрунтування й розробки мультимедійного супроводу інноваційності сучасної вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні базові положення інноватики обґрунтували

Дж. Бассет, Д. Гамільтон, Е. Роджерс, О. Хомерики. Сутність педагогічних інновацій розкрито в працях І. Зязюна, В. Кременя, В. Паламарчук, О. Савченко, С. Сисоевої. Аспект інноваційності вищої освіти висвітлюється в працях О. Дубасенюк, Г. Клімової, С. Ніколаєнка, В. Огнев'юка. Різні напрями підготовки здобувачів вищої освіти до інноваційної професійної діяльності подано в працях Л. Ващенко, Л. Даниленко, Л. Козак, В. Химинець, О. Шапран. Потенційні можливості мультимедійних засобів активно висвітлюються у працях зарубіжних дослідників Б. Андерсена, К. Брінк, Н. Вінера, П. Уейл, Дж. Росс. Проблему застосування мультимедійних технологій в системі вищої освіти порушують О. Бондаренко, В. Заболотний, В. Імбер, О. Коношевський. Питання впровадження мультимедіа в професійну підготовку майбутнього педагога вивчали С. Давидова, М. Захаревич, О. Кучай. Логіку проєктування мультимедійних технологій обґрунтували О. Мокрогуз, Л. Ястребов. Проте при такій широкій дослідженості різних напрямів феномену інноваційності та певних питань мультимедійної проблематики, проблема мультимедійного супроводу різних компонентів інноваційності вищої освіти залишається дослідженою лише аспектно.

Метою статті є висвітлення мультимедійного супроводу інноваційних аспектів вищої освіти.

У ході дослідження застосовувались такі **методи науково-педагогічного дослідження**, як-от: аналіз наукової літератури з проблеми інноваційності вищої освіти та сутності й потенціалу мультимедійних технологій; аналіз освітньо-професійних програм; синтез, порівняння, систематизація наукових джерел; дефініційний аналіз базових понять дослідження.

Виклад основного матеріалу. Визначимося з базовими поняттями поданої статті, якими є «мультимедіа», «мультимедійні технології», «мультимедійні засоби», «мультимедійний супровід», «освітня інновація», «інноваційні виміри вищої освіти».

Етимологія поняття «мультимедіа» походить від латинських слів «multum» (складний або той, що складається з багатьох частин) і «medium» (середовище або засіб). Тобто дослівно переклад «мультимедіа» означає «багато середовищ».

У тлумачному словнику української мови представлено трьох векторне трактування феномену «мультимедіа», а саме:

1) мультимедіа – це комп’ютерні технології, які дозволяють гнучко керувати потоками різноманітної інформації – текстами, графічними зображеннями, музикою, відеозображенням;

2) мультимедіа – це органічне поєднання за допомогою комп’ютера аудіо-, відео-, текстової і графічної інформації, якою можна маніпулювати, створюючи на її основі новий інтелектуальний продукт (приклади практичного застосування мультимедіа: підручники, мультимедіа газети, мультимедіа журнали, мультимедіа книги (електронні книги));

3) мультимедіа – це носії інформації, що дозволяють зберігати значні обсяги даних і забезпечувати досить швидкий доступ до них [6].

Відтак, беручи до уваги окреслені позиції щодо трактування феномену *мультимедіа*, будемо тлумачити його як сукупність сучасних інформаційних технологій, що базуються на використанні різновидів програмного забезпечення та технологічних й технічних засобів з метою комплексного впливу на мотиваційно-ціннісну, когнітивну, емоційну сфери здобувачів освіти, що є одночасно читачем, слухачем, глядачем.

При цьому варто зауважити, що цей вплив відбувається через процес сприймання як відображення в мозку людини предметів і явищ дійсності у цілому, у сукупності всіх їх якостей та властивостей при безпосередній дії на органи чуття через зорові, слухові види сприймання (за сенсорними особливостями), а також – через інтелектуальні, емоційні, естетичні види сприймання (за відношенням до психічного життя) [4].

Мультимедійні технології, поділяючи позиції В. Бикова, розуміємо як сукупність прийомів, методів, способів, що дозволяють за допомогою технічних і програмних засобів персонального комп’ютера обробляти, зберігати, передавати інформацію, представлену в різних формах (текст, звук, графіка, відео, анімація) з використанням інтерактивного програмного забезпечення [1].

Мультимедійні засоби (за С. Гончаренко) – є комплексом апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп’ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео. Загалом до мультимедійних засобів належать такі, як-от: цифрова інформація (тексти, графіка, анімація); візуальна інформація (відео, зображення, картини); аудіальна інформація (мова, музика та інші звуки) [2, с.298].

Відомий також розподіл засобів мультимедіа на *лінійні* та *нелінійні*. При цьому *лінійний мультимедійний матеріал* передбачає його послідовну, від початку і до кінця демонстрацію, при якій є відсутньою взаємодія, тобто здобувач освіти не може ніяк змінювати його зміст (фільми, презентації). демонструють послідовно, (користувач може подивитися його як звичайний фільм чи презентацію).

Використання *нелінійного мультимедійного матеріалу* (або гіпермедіа) передбачає процес інтеракції, тобто можливість здобувачів освіти взаємодіяти з поданою інформацією, або з певним засобом відображення мультимедійних даних. Отже нелінійний

спосіб подачі інформації, дає людині, програмам, або мережі можливість взяти участь у виводі інформації, певним чином взаємодіючи з засобом відображення даних мультимедіа [7, с.7].

У контексті проблеми поданої статті ми базуємося на понятті «*мультимедійний супровід*», що розуміємо як процес впровадження сукупності мультимедійних технологій та засобів, що використовуються відповідно до логіки інноваційних аспектів вищої освіти та є доцільними суголосно певним інноваційним вимірам вищої освіти, що детально проаналізовані у попередніх студіях [3].

Далі розглянемо інноваційні аспекти вищої освіти й представимо приклади їх мультимедійного супроводу.

Концептульний аспект інновацій вищої освіти ґрунтується на «цивілізаційному баченні глобалізованого світу» й орієнтує освітній процес у вищих на підготовку людини, здатної жити і ефективно діяти у глобалізованому середовищі. Ці стратегічні орієнтири вищої освіти конкретизуються в таких тактичних завданнях вищої освіти, як: навчити вчитися, працювати, співіснувати з представниками інших культур й етносів, жити в умовах військового стану. Є очевидним, що інноваційний формат вищої освіти, а також потреба у розв’язанні зазначених завдань зумовлюють поліпарадигмальність сучасної парадигми освіти, що, на нашу думку, має бути синтезом кількох освітніх парадигм: особистісної, смислової, рефлексивної. Оскільки саме ці парадигми зорієнтовані на самопізнання, самоусвідомлення, саморозвиток, самореалізацію, самоактуалізацію особистості як «суб’єкта» свого життя; на формування ціннісно-смислового ставлення до професії, рефлексивних конструктів майбутнього фахівця, що є ґрунтовними у інноваційній діяльності здобувача освіти.

Щодо мультимедійного супроводу концептуального аспекту інновацій у вищій освіті вважаємо доцільною підготовку презентацій у форматі Prezi, SWAY. Це можуть бути презентаційні проекти щодо розкриття місії, мети, пріоритетів сучасних освітніх парадигм, що визначають інноваційний вектор розвитку вітчизняної вищої освіти.

Підсумком цієї аналітичної роботи може стати заповнення порівняльної таблиці за допомогою сервісу Google Docs, що візуалізує пріоритети та проблеми різних освітніх парадигм, які складають поліпарадигмальну цілісність сучасної освітньої парадигми.

З метою структуризації й візуалізації проблемного поля сучасної вищої освіти, що потребує розв’язання й оновлення, є доцільним використання інтелектуальних карт (англ. *Mind map*). Для створення інтелектуальних карт доцільно використовувати такі сервіси, як-от: SmartTools, FreeMind, Xebese, Microsoft Visio, Aibase, Lucidchart.

Корисним для розуміння трендів сучасної вищої освіти буде перегляд відео фрагментів з різними стилями викладання та поведінки викладачів університету, а також їх спілкування зі студентами.

Змістовий аспект інновацій вищої освіти пов’язаний з кардинальним оновленням підходів до визначення змісту вищої освіти. У контексті викликів сьогодення векторами оновлення змісту є: визнання абсолютної цінності змісту освіти не відчуженої від людини знання, а саму людину в єдності її природних, соціальних та культурних особливостей. Тобто є очевидною модернізація змісту вищої освіти на культурологічних та аксіологічних засадах. При цьому зміст освіти є педагогічно адаптованим соціальним досвідом людства, суголосним за своєю структурою

людській культурі в усій її повноті.

Варто відзначити, що практичну реалізацію зазначені вектори оновлення змісту вищої освіти знаходять у форматі нових освітніх програм. Так кафедрою освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка впроваджуються такі інноваційні освітні програми, як-от: освітньо-професійна програма 11.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих; освітньо-професійна програма 011.00.03 Корпоративна педагогіка та розвиток персоналу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мультимедійний супровід цього аспекту інновацій у вищій освіті буде переважно пов'язаним з нелінійним мультимедійним матеріалом. Наприклад, відеолекції за допомогою використання сервісу Google Hangouts, що є доцільним як для безпосереднього спілкування на лекції, так й для перегляду здобувачами освіти, які не могли бути присутніми на занятті. Для проведення online-лекцій й відеоконференцій зручною є платформа ZOOM, що дозволяє комфортно взаємодіяти в режимі реального часу.

Варто зауважити, що при впровадженні нових освітніх програм особливою важливістю набуває зворотній зв'язок зі здобувачами освіти, який дозволяє з'ясувати ступінь реалізації їх очікувань та запитів. З метою з'ясування цих моментів можливе заповнення певних Google Форм.

З метою перевірки знань, отриманих на лекції, в межах семінарських занять може бути доцільним GoogleРисунок (інфографіка, схеми). На практичних заняттях для презентації результатів опрацювання вивченого матеріалу та його творчого застосування будуть влучними підготовка GoogleПрезентацій та GoogleДокументів.

Щодо використання лінійних мультимедіа є можливим перегляд відеофрагментів, захищених в QR-коді, що ілюструють певні позиції лекційного матеріалу, або того, що має стати предметом дискусії на семінарському або практичному заняттях

Комунікативний аспект інновацій вищої освіти відбиває якісно нові партнерські стосунки викладачів із здобувачами вищої освіти на засадах рівноправ'я, прозорості, довіри. Такі стосунки реалізуються в комунікації, перцепції та взаємодії, що уможливають переформатування вищої освіти на людиноцентризованих, суб'єктно- та рефлексивно орієнтованих засадах, що є суттєвим аспектом інноваційних змін освіти в сучасному виші.

Пріоритетом мультимедійного супроводу цього аспекту інновацій вищої освіти буде використання певних мультимедійних технологій та засобів для організації групової й командної роботи здобувачів освіти. Наприклад, створення сесійних кімнат на платформі ZOOM, де певні групи студентів мають можливість автономно обговорювати певні освітні проблеми або займатися творчим проектуванням.

Технологічний аспект інновацій вищої освіти пов'язаний з реалізацією ідей технологічного під-

ходу в сучасній вищій освіті у формі інноваційних освітніх технологій, що уявляють собою новаторську систему, яка ґрунтується на новій освітній парадигмі, зорієнтована на сучасні виклики суспільства, передбачає певну етапність, педагогічний інструментарій й алгоритмізовану послідовність певних дій, спрямованих на підвищення якості вищої освіти.

Мультимедійний супровід цього аспекту інновацій у вищій освіті пов'язаний з використанням технологій й засобів медіа в процесі впровадження інноваційних освітніх технологій. Наприклад технологія розв'язання професійно-педагогічних задач, що акумулюється в межах вибіркової дисципліни «Теорія та методика розв'язання професійно-педагогічних задач». Тут може бути доцільною відеофіксація різних педагогічних ситуацій позитивної та негативної спрямованості, а також різних варіантів їх розв'язання, що уможливило реалізацію відеозасобів як змістовної основи для самостійних мисленевих дій студентів, тобто аналізу, оцінки, рефлексії, прогнозування, а також як засобу комунікації. Можливе також використання, так званої, «нарізки» фрагментів відеозаписів аудиторних занять в університеті, що дозволяє сприйняти вербальної, теоретичної інформації підкріпити візуальними враженнями.

Існує декілька модифікацій підбору відеоматеріалу. Так, можливо окремо «нарізати» фрагменти вдалого і менш вдалого заняття, а потім здійснювати їх зіставно-порівняльний аналіз. При цьому існують різні форми організації рефлексивно-аналітичної діяльності студентів. Можливий варіант групової роботи в сесійних кімнатах на платформі ZOOM, коли одна група аналізує вдале заняття; друга – менш вдале; третя виступає в ролі експертів, що дають оцінку їх аналізу і висловлюють власні альтернативи. Друга модифікація «нарізки» може представляти зіставлення певних елементів двох та більше занять.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, інноваційність сучасної вітчизняної вищої освіти є її суттєвою рисою. Ця об'єктивна обставина детермінована глобалізаційними та євроінтеграційними процесами, а також сучасними викликами, пов'язаними з військовим станом й подальшим відродженням нашої країни. На основі аналізу етимології та сутності феномену «мультимедіа», представлено трактування понять мультимедійної технології, мультимедійні засоби, мультимедійний супровід, що розуміємо як процес впровадження сукупності різних мультимедійних технологій та засобів, що використовуються відповідно до логіки інноваційних аспектів вищої освіти та є доцільними суголосно певним інноваційним вимірам вищої освіти. З'ясовано сутність концептуального, змістового, комунікативного, технологічного інноваційних аспектів вищої освіти й представлено різновиди їх мультимедійного супроводу. Подальшого вивчення потребує аспект використання мультимедійних технологій та засобів в системі дистанційного навчання, яка за об'єктивних причин стала пріоритетною формою організації освітнього процесу в сучасних ЗВО.

Список використаної літератури

1. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2009. 684 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Вид. 2-ге, допов. і виправл. Рівне: Волинські обереги, 2011. 522 с.
3. Желанова В.В. Інноваційний вимір сучасної вищої освіти: аналіз напрямів. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип.50. т.1. С.145–148.
4. Загальна психологія: підруч. 2-ге вид., переробл. і доп. / за заг. ред. С.Д.Максименка. Вінниця: Нова кн., 2004. 704 с.
5. Колот А.М. Міждисциплінарний підхід як домінанта розвитку економічної науки та освітньої діяльності. *Соціальна економіка*. 2014. № 1-2. С.76–83.
6. Тлумачний словник української мови. Портал української мови та культури. Словник.ua URL: <https://slovnuk.ua/index.php?s1=1&s2=0> (дата звернення: 09.10.2022).

7. Пушкар О., Завгородня О. Мультимедійне видавництво: навч. посіб. для студентів спец. «Технології електрон. мультимед. вид.». Харків: ХНЕУ ім.С.Кузнеця, 2015. 204 с.

References

1. Bykov, V.Yu. (2009). *Modeli orhanizatsiinykh system vidkrytoi osvity* [Models of organizational systems of open education]. Atika. [in Ukrainian].
2. Honcharenko, S. U. (2011). *Ukrainskyi pedahohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary]. Volynski oberehy. [in Ukrainian].
3. Zhelanova, V. V. (2020). Innovatsiyni vymir suchasnoi vyshchoi osvity: analiz napriamiv [Innovative dimension of modern higher education: analysis of directions]. *Innovatsiina pedahohika*, 50 (1), 145–148. [in Ukrainian].
4. Maksymenko, S. D. (Ed.) (2004). *Zahalna psykhohiia* [General Psychology]. Nova knyha. [in Ukrainian].
5. Kolot, A.M. (2014). Mizhdystsyplinarnyi pidkhd yak dominanta rozvytku ekonomichnoi nauky ta osvitnoi diialnosti [An interdisciplinary approach as a dominant factor in the development of economic science and educational activity]. *Sotsyalnaia ekonomika*, 1-2, 76–83. [in Ukrainian].
6. *Tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy. Portal ukrainskoi movy ta kultury*. Slovnyk.ua [Explanatory dictionary of the Ukrainian language. Ukrainian language and culture portal. Dictionary.ua]. <https://slovnyk.ua/index.php?s1=1&s2=0> [in Ukrainian].
7. Pushkar, O., & Zavorodnia, O. (2015). *Multymediine vydavnytstvo* [Multimedia publishing house]. KhNEU im. S.Kuznetsia. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 09.10.2022 р.

Стаття прийнята до друку 14.10.2022 р.

Zhelanova Viktoriia

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Department of Education, Psychological and Pedagogical Sciences
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

MULTIMEDIA SUPPORT OF THE INNOVATIVE ASPECTS OF MODERN HIGHER EDUCATION

Abstract. The relevance of the presented article is determined by the innovative dimensions of modern higher education, which have gained special importance in the context of modern challenges, which objectively caused the need to change the format of the educational process in the universities and require certain multimedia support. The aim of the article is to highlight the multimedia support of innovative aspects of higher education. The research uses the following methods of scientific and pedagogical research, such as: analysis of scientific literature on the problem of the innovativeness of higher education, the essence and potential of multimedia technologies; analysis of educational and professional programs; synthesis, comparison, systematization of scientific sources; definitional analysis of the basic research concepts. The basic research phenomena such as «multimedia», «multimedia technologies», «multimedia tools», «multimedia support», «educational innovation», «innovative dimensions of higher education» are highlighted. In the context of the issue under consideration, we are based on the concept of «multimedia support», which we understand as the process of introducing a set of multimedia technologies and tools that are used in accordance with the logic of innovative aspects of higher education and are appropriate for certain innovative dimensions of higher education, which have been analyzed in detail in previous studies. Certain multimedia technologies and tools are represented, which are more appropriate in the context of certain innovative aspects that correspond to certain innovative dimensions of higher education, namely: conceptual-innovative, content-innovative, technological-innovative, communicative-innovative. The essence of conceptual, substantive, communicative, technological innovative aspects of higher education is clarified. The types of their multimedia support are presented. The aspect of using multimedia technologies and tools in the distance learning system, which for objective reasons has become a priority form of organization of the educational process in modern higher education institutions, thus requires further study.

Key words: multimedia, multimedia technologies, multimedia tools, multimedia support, educational innovation, innovative dimensions of higher education.

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія

**ПЕДАГОГІКА
СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

Збірник наукових праць

Випуск 2 (51)

Комп'ютерна верстка

Тополянський С.І.

Статті подані в авторській редакції

Здано до набору 26.10.2022. Підписано до друку 31.10.2022.

Формат 60x84. Папір офс. Гарнітура Times New Roman.

Друк різогр. Ум. друк. арк. 22,8.

Наклад 300 прим. Замовлення №

Віддруковано з готового оригінал-макета

Видавництво УжНУ «Говерла»

88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготівників,

і розповсюджувачів видавничої продукції

Серія 3т №32 від 31 травня 2006 року